

Novohradské osvetové stredisko Lučenec
v zriaďovateľskej pôsobnosti
Banskobystrického samosprávneho kraja

Vernisáž: 31. júl 2015 o 17:00 hod.
Kultúrny dom
Kokava nad Rimavicou

SRDCCOM A RUKAMI

SRDCOM A RUKAMI

Rudolf Ján Stehlík

Katalóg k výstave v rámci XXV. ročníka
Festivalu ľudovej kultúry - stretnutia mladých folkloristov
Koliesko 2015 - Kultúrny dom Kokava nad Rimavicou
- júl - august 2015

Vydalo: Novohradské osvetové stredisko v Lučenci

Zodpovedná: Mária Ambrušová, riaditeľka NOS

Text: PhDr. O. Bodorová, M. Ambrušová

Foto: A. Bartová, R. Adamová, internet

Graf. Úprava: R. Adamová

Tlač: NOS Lučenec

Rok: 2015

RUDOLF JÁN STEHLÍK

Rudolf Ján Stehlík
12. 8. 1940 - 15. 11. 2010

Považujeme ho za zatiaľ posledného výrobcu tradičnej kyjatickej hračky, ktoré začal vyrábať okolo roku 1994. Tvorba majstra ľudovej výroby Rudolfa Stehlíka v mnohom nadväzovala na tradičnú výrobu hračiek v bývalej Gemersko - malohontskej župe.

Genéza výtvarnej dráhy Rudolfa Stehlíka má viacero časových a tematických horizontov. Výtvarnej tvorbe sa začal venovať v druhej polovici 60-tych rokov 20. storočia, najskôr prostredníctvom amatérskej fotografie a filmu. Postupne sa začal zúčastňovať fotografických výstav na krajskej i celoštátnej úrovni, kde dosiahol cenné úspechy. R. Stehlík patril aj k zakladajúcim členom skupiny Medzinárodného salónu FOTOFÓRUM v Ružomberku, ktorý založili v roku 1969. Jeho fotografie uverejňovali rôzne periodiká a najrozšírenejší výber je v publikácii Novohrad, časť Príroda, vyd. v r. 1985. Od r. 1970 prešiel na reportážnu fotografiu, ktorej sa venoval až do roku 1984. V amatérskom filmovaní sa sústredil najmä na dokumentárnu tvorbu, za všetky spomenieme napr. film o Kokave nad Rimavicou pri príležitosti 700. výročia založenia obce, o Folklórnom súbore Kokavan, dokument o zahraničných návštevách v okrese Lučenec a iné.

V roku 1983 prispel do textovej časti reprezentatívnej publikácie Okres Lučenec a podieľal sa na zostavovaní turistickej príručky Spiš-Gemer, ktorá vyšla v r. 2000. V rokoch 1981-1983 sa zúčastňoval okresných výstav členov amatérskej výtvarnej tvorby pri Okresnom osvetovom stredisku v Lučenci a to výrobkami z tepanej medi, drevenými plastikami, ľudovými šperkami a ozdobnými drevenými príveskami. V ďalších rokoch sa spomenutým umelecko - remeselníckym technikám venoval len sporadicky.

Od r. 2001 bol členom Cechu výrobcov hračiek vo Vrútkach a o rok na to ho prijali za majstra ľudovej výroby v Ústredí ľudovej umeleckej výroby v Bratislave ako výrobcu kyjatických hračiek, ktoré zhotovoval podľa zachovaných kópií starých majstrov. Vyrábala drevené koníky, koníky s povozmi, kohútiky, sliepočky, fúriky, neskôr súseky a iné.

Do kolekcie kyjatických hračiek patria aj ploché hračky rapkáče, srdiečka, jabĺčka. Ich povrchová úprava je rôznorodá, pričom najčastejšie zdobená geometrickým dodórom, pomocou kružidla, vytvárajúc jemné motívy, pre ktoré inšpirácie čerpal v prírode. Ďalšou povrchovou úpravou bolo morenie hračiek vo farbách červenej, modrej, žltej a hnedej. Detské hračky Rudolfa Stehlíka sa stali súčasťou zbierkových fondov nasledovných múzeí: Gemersko - malohontského v Rimavskej Sobote, SNM Múzea bábkárskych kultúr a hračiek v Modrom Kameni, Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene a najnovšie aj v zrekonštruovanom Vodnom mlyne vo Veľkých Teriakovciach.

Tvorba Rudolfa Stehlíka bola rôznorodá a invenčná. Námety čerpal z ľudového umenia a prírody, ako nevyčerpatelného zdroja inšpirácií a na ich realizáciu používal tradičné techniky.

Čarokrásne kyjatické hračky, ktoré majú možnosť obdivovať aj návštevníci tejto výstavy sú kultúrnym dedičstvom regiónu Gemer Malohont.

Rudolf Ján Stehlík, zomrel krátko po svojich sedemdesiatych narodeninách. Pochovaný je v Kokave nad Rimavicou.

